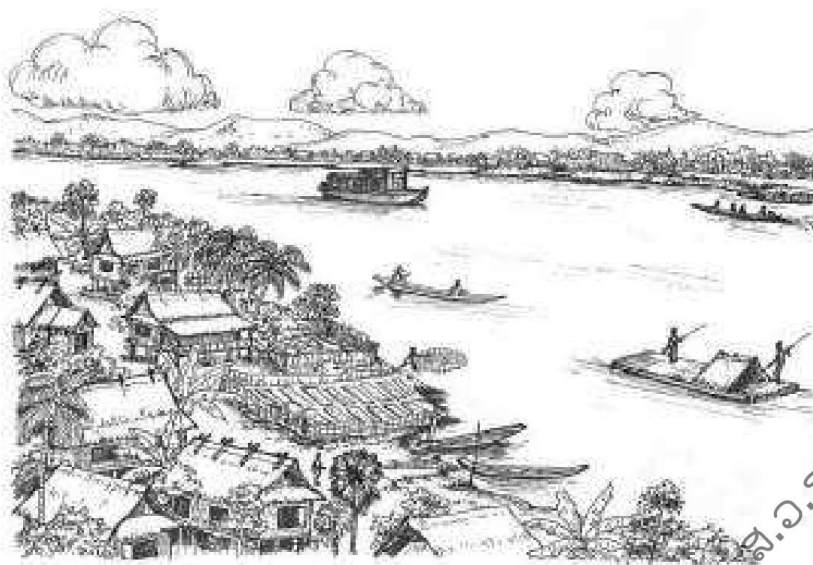

ບົດທີ 15

ແມ່ນ້ຳລຳເຊໃນປະເທດເຮົາ

ຫັດອ່ານ

ປະເທດລາວຂອງເຮົາມີແມ່ນ້ຳລຳເຊ ແລະ ຫ້ວຍຮ່ອງຫຼາຍສາຍໄຫຼຜ່ານ. ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ປະກອບຄວາມສວຍງາມໃຫ້ແກ່ທຳມະຊາດ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ປວງຊົນລາວຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ເພາະແມ່ນ້ຳລຳເຊປຽບເໝືອນສາຍເລືອດທີ່ຫຼໍ່ລ້ຽງຊີວິດຂອງພວກເຮົາ.

ແມ່ນ້ຳຂອງເປັນແມ່ນ້ຳໃຫຍ່ ແລະ ສຳຄັນສາຍໜຶ່ງໃນໂລກ ເຊິ່ງໄຫຼຜ່ານປະເທດເຮົາແຕ່ເໜືອຕະຫຼອດໃຕ້. ແມ່ນ້ຳສາຍນີ້ທາງພາກເໜືອມີແກ້ງໃຫຍ່ຫຼາຍບ່ອນ ເຊິ່ງເປັນອຸປະສັກໃຫ້ແກ່ການຄົມມະນາຄົມຂົນສົ່ງ. ສ່ວນທາງພາກກາງ, ກວ້າງ ແລະ ສະດວກໃນການເດີນເຮືອ. ສ່ວນພາກໃຕ້ລົງໄປຮອດຄອນພະເພັງ ແລະ ລີ້ຜີພັດມີແກ້ງພ້ອມທັງເກາະດອນນ້ອຍ ແລະ ໃຫຍ່ຍັງຢາຍກັນຢູ່ ເຊິ່ງໃນນັ້ນມີນ້ຳຕົກຕາດຄອນພະເພັງທີ່ສວຍງາມ ມີຄວາມສູງປະມານສິບຫ້າແມັດ. ນອກຈາກນັ້ນ, ແມ່ນ້ຳຂອງຍັງມີສາຂາທີ່ສຳຄັນອີກຫຼາຍສາຍ ເຊັ່ນ: ນ້ຳອູ, ນ້ຳຄານ, ນ້ຳງື່ມ, ນ້ຳຊັນ, ນ້ຳກະດິງ, ເຊບັ້ງໄຟ, ເຊບັ້ງຫຽງ, ເຊໂດນ ແລະ ອື່ນໆ. ສາຍນ້ຳເຫຼົ່ານີ້ມີຄຸນປະໂຫຍດແກ່ຄົນເຮົາຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ເພາະມັນເປັນແຫຼ່ງທຳມາຫາກິນ ແລະ

ສະໜອງພະລັງງານໃຫ້ແກ່ໂຮງຈັກໂຮງງານ. ປັດຈຸບັນ, ລາວເຮົາມີເຂື່ອນໄຟຟ້າທີ່ສຳຄັນ ຢູ່ຫຼາຍແຫ່ງຄື: ເຂື່ອນໄຟຟ້ານ້ຳງື່ມຢູ່ແຂວງວຽງຈັນ, ເຂື່ອນໄຟຟ້ານ້ຳເທີນ ຢູ່ແຂວງຄຳມ່ວນ ແລະ ອື່ນໆ. ນອກຈາກນີ້, ໃນອະນາຄົດ ເພິ່ນຍັງຈະສ້າງອີກຫຼາຍແຫ່ງຢູ່ພາກເໜືອ ພາກກາງ ແລະ ພາກໃຕ້.

ຍ້ອນແມ່ນ້ຳລຳເຊໄດ້ເອື້ອອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ແກ່ປວງຊົນລາວຢ່າງມະຫາ ສານ, ດັ່ງນັ້ນ, ພວກເຮົາທີ່ເປັນອະນຸຊົນ ຄວນປົກປັກຮັກສາແຫຼ່ງນ້ຳໄວ້ໃຫ້ສະອາດ ສົດໃສໄຫຼເຢັນ ເປັນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນລາວຕ່າງໄປ.

ອະທິບາຍສັບ

ອຸປະສັກ	:	ສິ່ງກົດຂວາງ.
ລີ້ຜີ	:	ຊື່ແກ້ງໃຫຍ່ຢູ່ພາກໃຕ້ຂອງລາວ.
ມະຫາສານ	:	ມາກມາຍ ກາຍກອງ.
ເກາະດອນ	:	ດອນຢູ່ກາງແມ່ນ້ຳ

ຄຳຖາມ

1. ເນື້ອໃນບົດນີ້ເວົ້າເຖິງຫຍັງແດ່?
2. ຖ້າເຮົາອີ່ເຮືອຂຶ້ນ ຫຼື ລ່ອງຕາມແມ່ນ້ຳຂອງເຮົາຈະເຫັນຫຍັງແດ່?
3. ແມ່ນ້ຳລຳເຊມີຄຸນປະໂຫຍດແນວໃດ?

ສ.ວ.ສ
ສະຫງວນລິຂະສິດ

ຫັດແຕ່ງ

ບົດຜັນລະນາຄົນ

ການຜັນລະນາຄົນ ໃຫ້ເອົາໃຈໃສ່ 3 ດ້ານຄື: ຮູບຮ່າງ, ນິດໄສ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວ.
ການຜັນລະນາຮູບຮ່າງເລົ່າຄື: ຕ້ອງຜັນລະນາເຖິງບາງຈຸດກ່ຽວກັບເພດ, ໄວ, ອາຊີບ, ຮູບຊົງ, ການນຸ່ງຖື. ຈາກນັ້ນຈຶ່ງກ່າວເຖິງຄວາມແຕກຕ່າງກ່ຽວກັບຮູບຮ່າງວາດຊົງ ແລະ ສ່ວນສຳຄັນທີ່ມີລັກສະນະພິເສດຄື ໃບໜ້າຕ່າງໝູ່, ດວງຕາຜິດແປກໝູ່, ມີປາກ, ດັງ, ຜົມຕ່າງໝູ່ເປັນຕົ້ນ.

ການຜັນລະນານິດໄສໃຈຄໍ (ກິລິຍາທຳທີ ແລະ ຄຸນສົມບັດ): ຕ້ອງຜັນລະນາບາງຈຸດກ່ຽວກັບຮູບຮ່າງຢ່າງຜິວເຜີນກ່ອນ ແລ້ວຈຶ່ງຜັນລະນານິດໄສ (ທຳທີ່ກິລິຍາ ແລະ ຄຸນສົມບັດ) ຂອງບຸກຄົນ ເຊິ່ງມັນສະແດງອອກຢູ່ໃນການກະທຳ, ການເວົ້າຈາ, ການປະພຶດຕໍ່ຜູ້ອື່ນ, ໃນວຽກງານ ແລະ ໃນເວລາພົບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກຕ່າງໆ. ການຜັນລະນາອຸປະນິດໄສ ຕ້ອງສັງເກດເບິ່ງປາກົດການອັນມັກມີປະຈຳ ຈຶ່ງຖືເອົາປາກົດການນັ້ນເປັນນິດໄສ ແລ້ວຍົກນິດໄສນັ້ນເປັນຈຸດຕ່າງໝູ່. ສ່ວນອັນອື່ນກໍ່ໃຫ້ກ່າວພຽງແຕ່ສຳຮອງກໍ່ໄດ້ ເຊັ່ນ: ເປັນຄົນສຸພາບຮຽບຮ້ອຍ, ຖະໜອມຖອມຕົນ, ຍື່ມແຍ້ມແຈ່ມໃສ, ເວົ້ານົວຫົວມ່ວນ.

ການຜັນລະນາການເຄື່ອນໄຫວຂອງຄົນ: ຄວນຜັນລະນາໂດຍເປັນໆ ເຖິງຮູບຮ່າງເສຍກ່ອນ, ສ່ວນນິດໄສໃຫ້ກ່າວເລັກນ້ອຍ ຫຼື ຈະຜັນລະນາສອດເຂົ້າໃນການເຄື່ອນໄຫວກໍ່ໄດ້, ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ເວົ້າການເຄື່ອນໄຫວຫຼາຍກວ່າ ແລະ ຄວນເວົ້າເຖິງການເຄື່ອນໄຫວທີ່ມີລັກສະນະພື້ນເດັ່ນ ຫຼື ລັກສະນະເປັນຕົວຢ່າງໃຫ້ລະອຽດ ເຊັ່ນ: ຊ່ວຍວຽກພໍ່ແມ່, ອ່ານໜັງສືຢູ່ຫ້ອງສະໝຸດ, ເຄື່ອນໄຫວສະແດງສິລະປະ ວັນນະຄະດີ ແລະ ອື່ນໆ ດັ່ງນີ້ເປັນຕົ້ນ.

ຂຽນຫວາຍ

ຈົ່ງຂຽນຫວາຍເລີ່ມແຕ່ ແມ່ນ້ຳຂອງເປັນແມ່ນ້ຳໃຫຍ່.....ຢູ່ແຂວງຄຳມ່ວນ ແລະ ອື່ນໆ.

ຄຳຖາມ

1. ແມ່ນ້ຳຂອງມີສາຂາທີ່ສຳຄັນໃດອີກແຕ່ ນອກຈາກທີ່ໄດ້ກ່າວໃນບົດ?
2. ລັກສະນະຂອງແມ່ນ້ຳຂອງ ໃນປະເທດເຮົາເປັນແນວໃດ?
3. ນອກຈາກເຂື່ອນໄຟຟ້າທີ່ໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້ແລ້ວ, ນັກຮຽນຍັງຮູ້ເຂື່ອນໄຟຟ້າໃດອີກຕື່ມ?
 - 1) ຈົ່ງເລົ່າເລື່ອງຄືນ.
 - 2) ຈົ່ງຕອບຄຳຖາມກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຄວາມໝາຍການພັນລະນາຄົນລຸ່ມນີ້:
 - ກ) ການພັນລະນາຄົນ ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ຈັກດ້ານຄື ດ້ານໃດແດ່?

ສ.ວ.ສ
ສະຫງວນລິຂະສິດ